

**AZ
Sint-Jan
Brugge**

Onthaalbrochure

Verloskwartier

**AZ
S.J.**

Beste student

Beste medewerker

Van harte welkom op de afdeling. Met deze brochure willen we je in het kort informeren over de werking van onze dienst en je al een beeld geven van de meest voorkomende pathologieën en onderzoeken.

We staan erop je individueel te begeleiden in de hoop dat je je hierbij vlug 'thuis' zal voelen. Voor bijkomende informatie kan je terecht bij de collega's, hoofdverpleegkundige, dokters ...

Wij wensen je alvast een fijne en zeer leerrijke stage en veel werkvreugde toe.

Namens het hele team.

Inhoud

Voorstelling van de dienst.....	4
Organisatie van de afdeling.....	6
Wat kan je van ons verwachten?	9
Verwachtingen vanuit de dienst	10
Vorbereiding voor de student.....	11

Voorstelling van de dienst

De verpleegafdeling is gelegen op de zevende verdieping. Verlaat de lift naar rechts, door de deur vind je links, naast de consultatie gynaecologie, het verloskwartier.

Route: 707

Het verloskwartier heeft in totaal 6 arbeid- en verloskamers waarvan 2 kamers over een relaxatiebad beschikken. In het centraal blok van het Verloskwartier bevindt zich een sectiozaal met daarnaast een reanimatiebox voor de zieke of te vroeg geboren neonaat.

Voorstelling team

Algemeen nummer van het verloskwartier: 050 45 27 00

Hoofdvroedvrouw: Katrien Loose

050 45 27 05

katrien.loose@azsintjan.be

Andere medewerkers op de dienst

In de verloskamer is een multidisciplinaire samenwerking van groot belang, ons team bestaat uit:

- Vroedvrouwen
- Secretaressen
- Gynaecologen
- Assistenten gynaecologie
- Neonatologen
- Assistenten neonatologie
- Anesthesisten
- Assistenten anesthesie
- Studenten vroedkunde
- Onderhoudspersoneel

Diensten waarmee wordt samengewerkt

- MIC-afdeling en gynaecologie (7de verdiep)
- Materniteit (M2 - 7de verdiep)
- Neonatologie (NICU - 7de verdiep)
- Fertiliteit (CRG - 2de verdiep)
- Operatiezaal (4de verdiep)
- Spoedgevallen (gelijkvloers)
- Labo (6de verdiep – onder verloskwartier)
- Apotheek (5de verdiep – onder verloskwartier)

Patiëntenpopulatie

- ▢ Ambulante patiënten >34w:
 - ▢ Vermoeden arbeid voor evaluatie
 - ▢ Vermoeden SROM
 - ▢ Bloedverlies
 - ▢ Verminderde kindbewegingen
 - ▢ CTG postterm
 - ▢ Na een val of verkeersongeluk: CTG, afname foetale cellen ...
 - ▢ Controle pre-eclampsie: RR-profiel, gestosis, urine ...
 - ▢ Uitwendige keringen
 - ▢ ...
- ▢ Patiënten voor à terme partus >37w
- ▢ Patiënten voor preterm partus <37w, al dan niet mutatie vanuit de MIC-afdeling
- ▢ Patiënten voor zwangerschapsonderbreking/partus na MIU ongeacht de zwangerschapsduur
- ▢ Patiënten vanuit PCB

Diverse pathologieën

- ▢ Pre-eclampsie/HELLP
- ▢ Premature partus
- ▢ Meerlingpartus
- ▢ Zwangerschapsdiabetes
- ▢ Dringende sectio/sectio MIC-patiënten
- ▢ Peripartaal bloedverlies
- ▢ Schouderdystocie
- ▢ Mors in utero – zwangerschapsonderbreking
- ▢ Uterusinversie
- ▢ Uterusruptuur
- ▢ Hypertonie
- ▢ Navelstrengprolaps
- ▢ Reanimatie pasgeborene
- ▢ Congenitale afwijkingen
- ▢ Infectieziekten zoals hiv, Hepatitis B ...

Organisatie van de afdeling

Dagindeling

De shiften van de vroedvrouwen zien er als volgt uit:

Shift	Uren	Tijdens de week	In het weekend
Vroegdienst:	06.30 – 13.30 uur	2 à 3 vroegdiensten	2 vroegdiensten
Dagdienst:	08.00 – 17.00 uur	1 dagdienst	-
Laatdienst:	13.00 – 21.00 uur	2 à 3 laatdiensten	2 laatdiensten
Nachtdienst:	20.45 – 06.45 uur	1 nachtdienst + 4de waak	1 nachtdienst

- De werklijst wordt bij aanvang van de stage opgemaakt door de stagelector in samenspraak met de hoofdvroedvrouw en de student, met oog op het behalen van de voorgeschreven stage-uren
- Wees stipt aanwezig op dienst en vertoon flexibiliteit waar nodig
- Overuren kunnen worden gerecupereerd op kalme momenten in samenspraak met de aanwezige vroedvrouwen
- Er wordt zoveel mogelijk samengewerkt met 1 van de mentoren
- Shiften:
 - Vroegdienst: 06.30 – 15.30 uur met een middagpauze van 1 u. waarbij de dienst kan verlaten worden
 - Dagdienst: 08.00 – 17.00 uur met een middagpauze van 1 u. waarbij de dienst kan verlaten worden
 - Laatdienst: 13.00 – 21.00 uur avondmaal wordt op dienst, tijdens de diensturen genuttigd
 - Nachtschift zijn mogelijk in overleg met stagelector en hoofdvroedvrouw: 20.45 – 06.45 uur

Visie van de afdeling

BFHI

Sinds 12/12/2017 heeft het AZ Sint-Jan Campus Brugge het kwaliteitslabel 'Baby friendly hospital initiative' behaald.

Wij voeren een borstvoedingsbeleid volgens deze regels en met respect voor de gedragscode. Op de consultatie gynaecologie, het verloskwartier, de Maternale Intensive Care, de Neonatale intensive care, de materniteit en de pediatrie wordt een dienstoverkoepelend beleid gehanteerd voor het informeren, motiveren, ondersteunen en begeleiden van (aanstaande) moeders over borst- en zuigelingenvoeding.

Het is immers cruciaal dat ouders geen tegengestelde adviezen of info krijgen. Daarom vinden we het belangrijk dat ook de studenten mee het beleid ondersteunen.

De 10 vuistregels voor het welslagen van de borstvoeding

Alle instellingen voor moeder- en kindzorg moeten voor het volgende zorgen:

- Ze hebben een borstvoedingsbeleid op papier, dat standaard bekend wordt gemaakt aan alle betrokken medewerkers
- Alle betrokken medewerkers leren de vaardigheden aan die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van dat beleid
- Alle zwangere vrouwen worden voorgelicht over de voordelen en de praktijk van borstvoeding geven
- Moeders worden binnen een uur na de geboorte van hun kind geholpen met borstvoeding geven

- Aan vrouwen wordt uitgelegd hoe ze hun baby moeten aanleggen en hoe zij de melkproductie in stand kunnen houden, zelfs als de baby van de moeder gescheiden moet worden
- Pasgeborenen krijgen geen andere voeding dan borstvoeding, noch extra vocht, tenzij op medische indicatie
- Moeder en kind mogen dag en nacht bij elkaar op een kamer blijven
- Borstvoeding op verzoek wordt nagestreefd
- Aan pasgeborenen die borstvoeding krijgen, wordt geen speen of fopspeen gegeven
- De instellingen onderhouden contacten met andere instellingen en disciplines over de begeleiding van borstvoeding en ze verwijzen de ouders naar de borstvoedingsorganisaties

Moedervriendelijk beleid

In het kader van het BFHI-label hecht het verloskwartier veel belang aan een moedervriendelijk beleid. Zwangerschap, geboorte en postpartum zijn belangrijke gebeurtenissen in het leven. Deze ervaringen geven een grote weerslag op het verdere leven van een moeder, een vader en hun baby. Het is onze wens deze ervaring zo positief mogelijk te maken zodat nieuw leven mooi van start kan gaan.

De geboorte is een natuurlijk proces. Deze moet gerespecteerd maar ook deskundig bewaakt worden zowel door het vroedvrouwenteam als door de behandelende gynaecoloog.

Natuur als het kan, techniek als het moet

Wanneer er zich geen medische problemen voordoen, wordt een natuurlijke start van de arbeid afgewacht. Dit includeert een grotere kans op een niet-medicamenteuze arbeid. De baby is bij geboorte vaak alerter. Dit komt de start van de borstvoeding ten goede en draagt bij tot een betere productie van de moedermelk. De keuze van toekomstige ouders staat centraal. Zorg op maat, daar staan wij voor!

Prenataal

We staan voor goede prenatale info: er worden 4 gezamenlijke infoavonden georganiseerd. Alle infotopics kunnen online worden gevolgd.

Topic 2: "Bevallen, natuurlijk!" wordt gegeven door een vroedvrouw van het verloskwartier en gevolgd rond de 34 weken zwangerschap. Hierin wordt de natuurlijke evolutie van de arbeid en bevalling belicht én de aanbevolen technieken besproken cfr. het moedervriendelijk beleid tijdens arbeid en bevalling. Deze sessie wordt afgesloten met een bezoek aan de verloskamer en de materniteit. Door middel van een persoonlijk gesprek is er ruimte voor vraagstelling in een vertrouwelijk overleg. Het aanstaande koppel krijgt ruim voldoende info aangeboden m.b.t. arbeid en bevalling om zodoende een bewuste keuze te kunnen maken. Ze zal zich in staat bevinden om relaxed, gesterkt en vol vertrouwen de arbeid en bevalling aan te vatten.

Architectuur

- 6 arbeid- en verloskamers met een rustgevend karakter: parket-ogende vloer en witte muurbekleding. Harmonieuze kleuraccenten op verzorgingskussen baby, knuffelkussen en relaxatiebal, het medisch materiaal staat geconcentreerd opgesteld
- Alle kamers beschikken over een ruime instapdouche die ook dienstdoet om de weeën te verzachten
- 2 kamers zijn voorzien van een relaxatiebad met lichttherapie dat voor een extra relaxatie garant staan. Het licht kan gedempt worden
- Omdat ook de veiligheid van moeder en kind een belangrijke rol speelt op het verloskwartier is deze uitgerust met een controlepost voor centrale monitoring, een centraal liggende operatiezaal waar een dringende sectio mogelijk is en een reanimatiebox voor opvang van de neonat.

Opname verloskwartier

Bij voorkeur wachten we tot de arbeid spontaan op gang komt. De belangrijkste eigenschap die een direct effect heeft op de normale geboorte is geduld. Om dit mogelijk te maken moeten we zelf voldoende kennis en ervaring opbouwen om op deze manier tot een fysiologisch gebeuren te komen. Opleiding en het ontwikkelen van een scherp observatievermogen zijn hier noodzakelijk om te weten wanneer het tijd is voor actie. Omwille van medische redenen kan een bevalling geïnduceerd worden.

Een moeder wordt het liefst continu door een vertrouwenspersoon naar keuze bijgestaan. Deze vertrouwenspersoon biedt ondersteuning op zowel fysisch als psychologisch vlak en vergroot zo haar comfort. Wij steunen en stimuleren de keuze om te worden bijgestaan door haar partner. Op uitdrukkelijke vraag van het koppel worden meerdere personen toegestaan (bv. tienerzwangerschap, andere culturen ...).

Niettemin bieden wij hulpmiddelen aan om onze mama's zo goed mogelijk te laten relaxen gedurende de ontsluitingsweeën. Het koppel coachen door de weeën heen zien wij als een belangrijk onderdeel van onze taak. We moedigen de vrouw aan om niet-medische pijnbestrijding te overwegen maar wij respecteren haar persoonlijke voorkeuren.

- Ademhalingsbeheersingstechnieken kunnen daarbij helpen
- We zorgen voor een warme en veilige sfeer in de arbeidskamer. Relaxatiemuziek en aromatherapie worden voorgesteld
- Doorheen de arbeid is er een geregelde controle van de harttonen, wat het veiligheidsgevoel ten goede komt
- We moedigen parturiënte aan rond te wandelen en in beweging te blijven. Dit stimuleert de uteriene activiteit, een betere indaling en een groter comfort. Dit kan resulteren in een kortere arbeid zonder farmacologische pijnstilling. De bal en de hangdoek zijn daar voorbeelden van ...
- Massagetechnieken waaronder ook shiatsu kunnen toegepast worden. 2 vroedvrouwen zijn daar speciaal toe opgeleid
- Als er een goede arbeid is, kunnen wij aan de moeders die het wensen het relaxatiebad voorstellen. Warm water is heilzaam en maakt het lichaam lichter en meer ontspannen wat uiteraard weer de ontsluiting ten goede komt en de pijnscore doet dalen
- Ook onze lichaamstaal moet professionaliteit, deskundigheid en rust uitstralen.

Als de vrouw dit wenst en de toestand het toelaat, is het plaatsen van epidurale verdoving mogelijk. Deze wordt geplaatst door een anesthesist, die altijd in het ziekenhuis aanwezig is, met assistentie van de vroedvrouw.

Tijdens de arbeid mag de parturiënte, als zij dat wenst, kleine hoeveelheden voedsel en drank innemen. Wij adviseren eerder druivensuiker en sportdranken in een vorderende arbeid om de maag niet te erg te belasten.

De standaardhouding om te bevallen is in ons ziekenhuis nog steeds de halfzittende, gynaecologische houding met de benen in hyperflexie.

Bevallen in zijlig wordt soms toegelaten in samenspraak met de gynaecoloog.

De vraag van de moeder om verticaal te bevallen wordt door ons graag ingewilligd, opnieuw na overleg met de gynaecoloog. Hiervoor wordt de baarkruk gebruikt.

Een episiotomie, wordt niet routinematig maar weloverwogen geplaatst.

Na de bevalling

Na de bevalling wordt de baby die in goede toestand geboren wordt pas na 1 min. afgenaveld. Als de baby in goede gezondheid is, dan wordt deze onmiddellijk op de buik van de mama gelegd, skin to skin, bij voorkeur minimum 1 uur. Wanneer de baby hongersignalen vertoont dan wordt hij/zij aangelegd of wordt flesvoeding aangeboden. Skin to skin heeft als voordeel de baby tot rust te brengen door herkenning van mama's hartslag. Het houdt ook de baby warm waardoor de bloedsuikerspiegel op peil blijft en de baby alerter is. Vitale functies worden daarbij ook gestimuleerd. Het is zeker ook een moment van intens genieten voor de ouders.

In sommige gevallen maar niet routinematig kan een kinderarts aanwezig zijn tijdens de partus (bv. meconiaal vruchtwater, meerlingen ...). Baby's worden niet routinematig geaspireerd.

Na de eerste zorgen bij moeder en kind worden beide met zorg overgedragen aan de collega's van de materniteit.

SECTIOZAAL

In het verloskwartier is een sectiozaal aanwezig. Hier worden alle urgente sectio's (code rood en oranje) alsook de sectio's vanuit de MIC-afdeling uitgevoerd. De vroedvrouwen functioneren als omloop of instrumenteren indien nodig.

Wat kan je van ons verwachten?

Verpleegtechnisch

- Observatie en begeleiding tijdens de arbeid en bevalling
- CTG: aanleggen en interpretatie
- Kennismaking STAN-monitoring
- Medicatiegebruik
- Alternatieve pijnbestrijding in de arbeid leren kennen, relaxatie bal en -bad, aromatherapie ...
- Parturiënte begeleiden met epidurale anesthesie
- Technische vaardigheden zoals inwendige onderzoeken, amniotomie, infusen plaatsen, bloedafnames, sonderen, enz.
- Technische handelingen bij de baby: eerste opvang baby, toedienen konakion, glycemiecontrole ...
- Psychosociale vaardigheden door bijstaan van parturiëntes gedurende arbeid en bevalling
- Begeleiding bij eerste voeding van de baby
- Inzicht verwerven bij diverse pathologieën
- ...

Verwachtingen vanuit de dienst

Algemene verwachtingen

- Introductieplan lezen voor de aanvang van de stage
- Eventuele vragen kunnen steeds gesteld worden tijdens de introductie
- De student moet stipt zijn en zich correct gedragen
- Je voorstellen aan het personeel en de patiënten is een elementaire vorm van beleefdheid en wordt in dank afgenomen
- De student moet een verzorgd voorkomen hebben. Nagels zijn kortgeknipt en het haar komt niet in aanraking met de schort
- Je gaat op een tactvolle en beleefde manier om met de patiënten en het personeel met wie wordt samengewerkt. Je zoekt een gepast evenwicht tussen afstand en nabijheid
- Ervoor zorgen dat de verschillende aangeleerde interventies vooraf gekend zijn
- Regelmatig de begeleidingsfiche voorleggen aan de mentor of verpleegkundige waar je mee gewerkt hebt
- Eigen leerdoelen kunnen formuleren
- Zelf proberen leermomenten op te zoeken en hierbij begeleiding vragen
- Tijdens de stage moet je evolueren in vlothed, nauwkeurigheid, orde, werken in optimale hygiënische omstandigheden

Functioneren op de afdeling

- Organisatie van de dienst kennen
- Toegewezen taken zo goed mogelijk organiseren en uitvoeren
- Deelaspecten in de zorg die nog niet aangeleerd zijn, mag je NIET uitvoeren!
- Je moet de verantwoordelijke verpleegkundige altijd daarvan op de hoogte brengen
- Er wordt verwacht dat de student de aangeleerde interventies kent en kan uitvoeren om de patiënt een ideale verzorging te geven. De student zal de leerstof integreren in het praktijkgebeuren
- Observaties mondeling en schriftelijk rapporteren
- Beroepsgeheim in acht nemen
- Zelf initiatief nemen buiten de opgelegde taken, maar dit steeds binnen de eigen mogelijkheden
- Persoonlijke problemen die invloed kunnen hebben op het functioneren op de verpleegeenheid kunnen bespreekbaar gesteld worden
- De student neemt maatregelen om kruisinfecties te voorkomen
- De student leert samenwerken met verpleegkundigen, medestudenten, andere paramedici, hulppersoneel ...
- De student moet zichzelf kunnen evalueren na de zorg en de zorg eventueel bijsturen

Verantwoordelijkheid

- Bij afwezigheid of ziekte verwittig je altijd de afdeling voor de aanvang van de stage op het telefoonnummer 050 45 27 00
- Zelf de school verwittigen bij ziekte

Beroepsgeheim

- Alles wat je verneemt op de afdeling over patiënten valt onder het beroepsgeheim. Er worden geen documenten met identificatie van de patiënt meegenomen naar huis!

Vorbereiding voor de student

- Vooraf de hoofdverpleegkundige contacteren – 050 45 27 05
 - Onderstaande links openklikken en al eens lezen
<http://www.azsintjan.be>
Jobs en stages > Stages > Stage zorg > onderaan bij 'documenten doornemen' vind je alle nodige info
- De eerste dag:
- De stagecoördinator en de begeleidingsverpleegkundigen plannen telkens om 08.30 uur een onthaal op maandag voor de studenten van o.a. volgende scholen: Vives Brugge – Kortrijk en Artevelde
- De plaats van afspraak is aan het onthaal en het onthaal bestaat uit:
- Opwachten aan de voordeur voor een welkomstwoordje
 - Begeleiden naar de kleedkamers en tijd geven om je om te kleden
 - Rondleiding binnen onze campus met de belangrijkste plaatsen
 - Na de rondleiding een kleine presentatie met vooral afspraken en verwachtingen
 - Zo nodig begeleiden naar de stageplaats

Doelen van de student

Het is de bedoeling dat de student bij aanvang van de stage een schriftelijk overzicht met stagedoelen voorlegt en overloopt met de mentoren.

In de stagedoelen kun je je sterke punten, verder te ontwikkelen punten en zwakke punten vooropstellen. De student is verantwoordelijk voor het eigen leerproces en de vraag naar feedback. Er wordt verwacht van de student dat deze zelf initiatief neemt om leermomenten op te zoeken en handelingen in te oefenen.

Eventuele zorgen worden achteraf besproken met de student zodat hij/zij hieruit leert voor de toekomst. Het groeiproces van de student zal voor de evaluatie bepalend zijn.

Tijdens de stageperiode zijn er 2 officiële evaluatiemomenten. Deze worden (bij voorkeur) altijd met de mentoren en de begeleiding van school uitgevoerd. Zowel de student als de mentoren bereiden deze evaluatiemomenten voor aan de hand van evaluatieformulieren.

Aan het einde van de stage kan je via een tevredenheidsenquête op DINA je bevindingen noteren.

Vergeet niet:

Voor elk probleem, groot of klein en van welke aard ook, spreek met de hoofdverpleegkundige, mentoren en/of verpleegkundigen waar je je goed bij voelt. Blijf niet met problemen zitten, dit zou je stage ongunstig kunnen beïnvloeden.

Alvast veel succes met de stage!

Goede zorg laat niemand achter

Verloskwartier

Route: 707

050 45 27 00

VerloskwartierSecretariaat.Brugge@azsintjan.be

050 45 27 05

katrien.loose@azsintjan.be

**AZ
Sint-Jan
Brugge**

AZ Sint-Jan Brugge AV

Campus Sint-Jan, Ruddershove 10, 8000 Brugge, 050 45 21 11

Campus SFX, Spaanse Loskaai 1, 8000 Brugge, 050 47 04 70

info@azsintjan.be – www.azsintjan.be

**AZ
Sint-Jan**